

INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI FANINI FANLARARO VA FAN ICHRA INTEGRATSIYASI

Orifjonova Komola Dilshod qizi

Nizomiy nomidagi Toshkent Davlat pedagogika universiteti
Ta'limda axborot texnologiyalari yo'nalishi 2-bosqich magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada informatika va axborot texnologiyalari fanining boshqa fanlar va sohalar bilan o'zaro aloqadorligi, shuningdek, uning imkoniyatlari va vazifalari haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: Informatika va axborot texnologiyalari, fan va sohalar bilan o'zaro aloqadorlik.

Аннотация: Статье обсуждается взаимодействие информатики и информационных технологий с другими дисциплинами и областями. Также перечислены его возможности и обязанности.

Ключевые слова: Информатика и информационные технологии, взаимодействие с наукой и отраслями.

Annotation: This article discusses the interaction of computer science and information technology with other disciplines and fields. Its capabilities and responsibilities are also listed.

Keywords: Interaction with Informatics and Information technology, Science and Industry.

Ta'lim sifatini amalga oshirishda fanlar aro aloqadorlik asosiy prinsplardan hisoblanadi.

Ta'lim tizimi ham huddi odam tanasidek. Organizmning ayrim qismlari va funksiyalarining o'zaro bog'liqlik holatini hamda shunday holatga olib boruvchi jarayonni ifodalaydigan tushuncha;

Integratsiya (lot. integratio — tiklash, to'ldirish, integer — butun so'zidan) fanlarning yaqinlashishi va o'zaro aloqa jarayoni, differentsiatsiya bilan birga kechadi; -turli xil fanlarni o'rganish ketma-ketligi va izchilligini vaqt bo'yicha shunday tanlash lozimki, ulardan birini o'rganish ikkinchisini o'rganishga ko'maklashsin; -umumiy tushuncha, ko'nikma va malakalarni shakllantirishga bir xil yondashuvni ta'minlash;

- bilimlarni o'zlashtirish hamda ko'nikma va malakalarni egallashga bo'lgan talablar birligini ta'minlash;
- bir o'quv faniga oid bilim, ko'nikma va malakalarni o'rganishda boshqa fanlarga oid bilim, ko'nikma va malakalardan keng foydalanish.

Fanlararo aloqadorlikni amalga oshirish yo'llari quyidagilar:

Fanlarni Informatika va axborot texnologiyalari bilan integratsiyalash o'quvchi dunyoni bilishi va tasavvur qilishda bir tomonlama emas, balki har tomonlama rivojlanishga erishiladi.

O'quvchi dunyoga matematik, biolog, sportchi, rassom, so'z ustasi, kashfiyotchi, usta, chevar, shifokor, ... ko'zi bilan qarashni o'rganadi va bu uning kelgusida nafaqat ish faoliyatida balki hayot davomida insonlar bilan tez til topa olishida sezilarli ro'l o'ynaydi.

Fanlararo aloqadorlik (integratsiya) o'quvchini ilmiy dunyoqarashni shakllantirishga asos bo'lib, tabiatni to'g'ri va to'la anglashga, mantiqiy fikrlashga, ilmiy- texnika rivojlanishi maqsadida amaliy faoliyatda informatika va axborot texnologiyalarini qo'llanilishi bilan tanishtiradi o'rgatadi;

Ta'limda integratsiyani qaror topdirishda quyidagi vazifalarni hal etish lozim bo'ladi:

- ixtisoslik yo'nalishiga muvofiq ravishda ishlab chiqarish obyektlarini tanlash;
- ta'lim muassasasi hamda ishlab chiqarish subyekti o'rtasida hamkorlikni vujudga keltirish imkoniyatlarini aniqlash;
- ishlab chiqarish subyekti bilan ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlikning barqarorligini ta'minlovchi shartlarni belgilash.

Faqat standart va bir xil turdagi ta'lim dasturlarini amalga oshiradigan an'anaviy ta'lim tizimi tobora ko'proq ob'ektiv haqiqat – turli xil ijtimoiy toifalar, darajalar va guruhlardagi odamlarning ta'lim talabini kengaytirish tendentsiyasiga zid ekanligi ayon bo'ldi. Shuning uchun hozirgi bosqichda ta'limning asosiy vazifasi raqobatbardosh shaxsni shakllantirishdir. Ushbu vazifani amalga oshirishga qaratilgan yangi ta'lim standartlari. Maktabdan oldin o'quv jarayonini jamiyat talablariga muvofiq qayta qurish zarurati tug'iladi. Maktabimiz o'qituvchilari yangi davlat standartini amalga oshirish usullaridan birini integratsiyalashgan darslarni o'tkazishda ko'rishadi. Jamiyat rivojlanishidagi mavjud tendentsiyalar shuni ko'rsatadiki, zamonaviy axborot texnologiyalari nafaqat o'rganish mavzusi, balki o'qitish vositasi va ish muhitiga aylanmoqda.

Informatika kontseptual apparat darajasida ham, asboblarda darajasida ham juda katta va tobora ko'payib borayotgan fanlararo aloqalarga ega. Informatika tomonidan ishlab chiqilgan ko'plab qoidalar zamonaviy tsivilizatsiyaning eng muhim texnologik yutuqlaridan biri bo'lgan axborot — kommunikatsiya texnologiyalarini (AKT)

yaratish va ulardan foydalanish uchun asos sifatida qaraladi. Matematika, fizika, kimyo, geografiya, biologiya bilan birgalikda informatika kursi tabiiy-ilmiy dunyoqarashning asoslarini yaratadi. Shuni ta'kidlash kerakki, informatika darsida fanlararo aloqalardan foydalanish talabalarning bilim qiziqishini sezilarli darajada oshiradi. Shunday qilib, "kompyuter simulyatsiyasi" mavzusini o'rganayotganda, o'quvchilarga jismoniy faoliyatning yurakning funktsional imkoniyatlariga ta'siri, ma'lum bir tavsifga ko'ra naslchilikning tarkibiy modeli modellarini yaratish taklif etiladi. Amaliy ishlarni ishlab chiqishda matematika, biologiya, fizika, jismoniy madaniyat nazariyasidan muammolar tanlanadi.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Davlat Hukumat portali: www.gov.uz
2. Axborot-kommunikatsiyateknologiyalariizohlilug'ati,2004,UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
3. O'zbek internet resurslarining katalogi: www.uz
4. Infocom.uz elektron jurnali: www.infocom.uz
5. www.press-uz.info
6. www.ziyonet.uz
7. www.tdpu.uz
8. Metodicheskiyematerialы,tematicheskoyeplanirovaniye, razrabotki urokov. (<http://oiwt.narod.ru/>)
9. Metodicheskaya kopilka uchitelya informatiki (<http://www.metodkopilka.ru/>)